

СТАНОВИЩЕ

ОТ

Проф. д-р Младен Иванов Младенов

относно: процедура за заемане на академична длъжност „доцент”

Научна област: **8. Изкуства,**

Професионално направление:

8.2. Изобразително изкуство (визуални изкуства)

към

ВСУ „Черноризец Храбър”,

Архитектурен факултет, катедра „Изкуства”

Конкурс, обявен в Държавен вестник бр.32 от 15.04.2025 г.

1. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (визуални изкуства), е обявен за нуждите на катедра „Изкуства” към Архитектурен факултет на ВСУ „Черноризец храбър”. За него са подадени документи от един кандидат – **д-р ДОНИКА МИЛЕВА КИРОВА**, която е преподавател в Архитектурен факултет към катедра “Архитектура и урбанистика” и катедра “Изкуства”. След обявата на конкурса, публикувана в ДВ бр. 32/15.04.2025 г. , е издадена заповед на Ректора на ВСУ “Черноризец Храбър” за назначаване на научно жури с № 423 от 15.07.2025 г. Първото заседание на научното жури е проведено на 21.07.2025 г. На него са спазени нормативните изисквания за присъствено и неprisъствено участие и гласуване. Избрани са председател и протоколчик на научното жури, определени са рецензентите и членовете,

които ще изготвят становища. Фиксирана е датата на второто, заключително заседание на научното жури.

След преглеждане на документацията по процедурата на конкурса заявявам, че при реализирането ѝ **няма допуснати нарушения**. Кандидатът е изпълнил минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ .

2. Данни за кандидата

Д-р Доника Милева Кирова е родена 1974 г. в гр. Варна. През 1999 г. завършва НХА, София с ОНС Магистър по живопис при проф. Андрей Даниел. Защитава ОНС “Доктор” през 2008г. по научна специалност 05.08.04 “Изкуствознание и изобразителни изкуства” на тема “Психо-физиологично въздействие на цвета в интериор на детска стая”. Второто си висше образование Доника Кирова завършва в ВСУ “Черноризец Храбър” със специалност “Архитектура”. От 2016 г е преподавател във ВСУ “Черноризец Храбър” към АФ, катедра “Архитектура и урбанистика” и катедра “Изкуства”. Доника Кирова е личност доказала се в различни професионални поприща, имащи отношение към развитието и популяризирането на културата и изкуствата в гр. Варна. Доника Милева Кирова е артист с изявен авторски потенциал, работещ активно в областта на живописата, рисунката, архитектурата, инсталацията, графичния дизайн и поезията. Използва традиционни и иновационни медии за създаване на визуална образност. На вниманието на научното жури кандидата представя, впечатляваща автобиография, която е отражение на творческата и преподавателска динамика от събития с последващи множество награди и номинации на национално и международно ниво.

Творческият актив на Доника Кирова е отразен коректно в приложената автобиографична документация за участие в конкурса за доцент.

3. Описание на научните трудове

В таблицата за минималните националните изисквания за заемането на академичната длъжност “доцент” Доника Кирова включва следните реализирани авторски продукта в областта на изкуствата:

“11+11” самостоятелна изложба-живопис , “Попара от целувки и многоточия без край” и “Гастрономически вариаци”.

Самостоятелна изложба-живопис със заглавие **“11+11”** реализирана в Морско казино, Червен салон, гр. Варна 2018г. В изложбата автора представя селективна живопис върху текстил 11 бр. творби и рисунки-акварел 11 бр. Основната концептуална рамка на изложбата е фокусирана върху темата за знака като символ и значение на духовната същност. Проектът „За знаците в нас и извън нас...” изследва символите като универсален език за интерпретация на действителността. Кирова третира знаците като живи, развиващи се структури, които надхвърлят формата и предметността си, носейки дълбоки интуитивни значения и функционирайки като индивидуално възприеман таен код. В композициите присъства асоциация със знаците за движение, използвани метафорично за човешкия жизнен път, условни ориентири и ограничения, които оформят съществуването. Латинските фрази във визуалния контекст придобиват функцията на непреходни носители на философски смисъл, добавяйки семантичен и естетически пласт към творбите. Еротиката и любовта са централни теми в проекта, акцентиращи върху внимателното съзерцание и вътрешната наблюдателност в интимните взаимоотношения. Любовта се представя като уязвима и извисяваща сфера, в която е необходима способност за дистанция, размисъл и прозорливост дори в състояние на афект. Проектът интегрира знаците, словото и образа в сложна система от внушения, стимулираща зрителя да търси собствени интерпретации и личен прочит на скритите послания.

Следващият художествен проект , който е включен в настоящия конкурс от Доника Кирова е със заглавие **“Попара от целувки”**. Проектът е в областта на

визуалните изкуства, съчетаващ авторски текст и илюстрации на автора. Книгата е художествено оформена от Константина Михалева, с предпечат от Николай Събев, редактор Васил Тоновски и печат в „Булгед“. Изданието е публикувано през 2018 г., съдържа 354 страници и носи ISBN 978-619-91269-0-5. Произведението е представено не само като класическа книга на хартиен носител, но и като аудио и видеопродукт. Съдържанието включва около 240 лирически миниатюри, създавани в периода 2001–2019 г. Те се характеризират с лаконичност, иносказателност, самоирония и импресионистичен поглед към философията на любовта. Към текстовете са добавени 110 илюстрации – 55 монохромни рисунки и 55 детайла от основните творби. Изображенията са фигурални композиции с еротичен сюжет, изпълнени в оригинал с молив и туш. Те носят както екстатично внушение, така и фина естетика, допълвайки и доразгръщайки словесните послания на стиховете. Форматът на книгата е квадратен (15x15 cm) – размер, напomniaщ човешка длан. Това решение е не само визуално, но и концептуално, тъй като отразява потребността от близост и интимност, вложена в текстовете и илюстрациите. Така изданието придобива облика на своеобразна „кутия със съкровища“, в която са събрани безценни мигове и преживявания, намерили трайно място в художествения свят на Доника.

„Гастрокосмически вариации“ е пълноцветен художествен визуален проект, в който се преплитат авторски текстове и картини на Доника Кирова. Изданието е оформено с корица от Константина Михалева, предпечат и оформление от Николай Събев, редактор Васил Тоновски и печат в „Булгед“. Книгата е издадена през 2023 г., съдържа 220 страници, изцяло цветно тяло, и носи ISBN 978-619-91269-2-9. Творбата представлява обобщение на поетични произведения и живописни илюстрации, обединени в естетически и концептуален синтез. Изданието е изработено с внимание към детайла: пълноцветен печат върху хромирана хартия, твърди корици със селективен

лак, цветни форзаци и ласе. Основният художествен замисъл съчетава смисловите и визуалните аспекти на Доника Кирова. Книгата представлява събирателен образ за изразяване на любовта чрез словото и образа, като тематично въвежда гастро-мотивите, храната и храненето представени, както във физиологичен, така и във философски аспект и връзката с Ероса. В поетичните текстове се открояват словесни вариации с многозначни послания, предлагащи на читателя/зрителя възможността за индивидуален прочит и интерпретация. Проектът цели да провокира у своята аудитория вдъхновение, самопознание и съзидателност.

4. Научни приноси

Разглежданите произведения представляват пример за съвременен художествен продукт, който интегрира елементи на литература и визуално изкуство, разширявайки границите на традиционните художествени практики. Тази особеност обуславя възможността да бъдат изведени няколко съществени приноса.

- Съвременното художествено поле се характеризира с интензивно взаимодействие между литературата и визуалното изкуство, като произведенията преосмислят традиционните форми и представи. Анализът на разглежданите творби показва, че те функционират като пример за такъв иновативен синтез, при който поетичният текст и визуалните елементи се съчетават в органична художествена цялост.

- Произведенията разкриват многопластово естетическо въздействие чрез взаимодействието на образ и слово, като темите за любовта, интимността и гастрономията се интерпретират с висока степен на емоционална и символна

наситеност. В тях се наблюдава метафорично отразяване на културната значимост на храната и нейната връзка с човешките преживявания, което стимулира читателя към самопознание, индивидуална интерпретация и естетическо съпреживяване. Мултидисциплинарният подход, проявен чрез авторски видеа-импресии, аудио записи и допълнителни печатни материали, утвърждава произведенията като цялостен и оригинален принос към съвременното изкуство, който разширява границите на възприемането и интерпретацията на художествения текст.

- Визуалните творби, представени в разглежданите експозиции, се характеризират като артистични събития, обосновани в тематичен, смислов, художествен и технически аспект. Те разширяват концептуалния спектър, относно еротиката и любовта чрез мащабни и многопластови тълкувания, стимулирайки връзката между визуалните знаци, философията и Ероса. Произведенията интерпретират действителността като подтекст и ключ за възприятие, като използват визуални символи, които оказват влияние върху естетическото и емоционалното преживяване на зрителя.

- Художествените произведения са съпроводени от авторски албуми, които документират процеса на създаване и вариациите на живописните творби. Проследяването на техниката, включително селективната живопис върху текстил, представлява ценен ресурс приложен в художествената образователната практика, комбинирайки креативност, технология и естетическа стойност.

- Необичайното съчетаване на материи и фактури от текстила с живописната повърхност поражда интензивно сетивно въздействие, съпоставяйки материалното с емоционалното. Използването на платове с частично

грундиране открива нови перспективи в диалога между фон и изображение, при което текстилът не се ограничава до ролята на основа, а се превръща в активен пластичен елемент. Той формира специфична пространствено-визуална среда и засилва емоционалния заряд на произведенията.

5. Преподавателска работа

От възлагателната справка, приложена към общата документация, се установява, че Доника Милева Кирова развива последователна и целенасочена преподавателска практика в различни области на изкуствата. В периода на последните пет години възложеният ѝ норматив напълно съответства на изискванията за хабилитация и придобиване на академичното звание „Доцент“. Академичната ѝ кариера във ВСУ „Черноризец Храбър“ започва през 2016 г. като гост-преподавател, а през 2022 г. тя е назначена на длъжност „главен асистент“ на редовен трудов договор. Към настоящия момент Доника Кирова е натрупала повече от осем години професионален стаж в университета, като през този период е проявявала висока ангажираност и отговорност при изпълнение на възложените ѝ образователни и административни задължения.

6. Заключение

Считам, че представените от гл. ас. д-р Доника Милева Кирова материали са авторски продукт и отговарят напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

След изложеното мнение относно представените публикации, приносите и преподавателската дейност на кандидата, изказвам пред уважаемите членове на научното жури своето **положително становище**. Препоръчвам научното

жури да предложи на Научния съвет към ВСУ “Черноризец Храбър” да присъди на **гл. ас. д-р ДОНИКА МИЛЕВА КИРОВА** академичната длъжност „**доцент**” по научна област 8. Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (визуални изкуства) .

04.09.2025 г В.Търново

Изготвил становището:

(проф. д-р Младен Иванов Младенов)